

საქართველოს კანონი

სახელმწიფო პენსიის შესახებ

„სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის (შემდგომში – კანონი) მიზანია საქართველოს კონსტიტუციით გარანტირებული საქართველოს მოქალაქეთა სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზაციის უზრუნველყოფა. სახელმწიფო პენსიის დაწესებით ადგენს ასაკის, შესაძლებლობის შეზღუდვის და მარჩენალის დაკარგვის გამო პირის მინიმალური საარსებო საშუალებით უზრუნველყოფის საყოველთაო უფლებას და ამ უფლების რეალიზებას ახდენს ეტაპობრივად არსებული რესურსების ფარგლებში.

თავი I. ზოგადი დებულებები

*მუხლი 1. კანონის რეგულირების სფერო და საგანი*

1. ეს კანონი არეგულირებს სახელმწიფო პენსიაზე (შემდგომში – პენსია) უფლების წარმოშობის საფუძვლებს, განსაზღვრავს პენსიის ოდენობას, მისი ადმინისტრირების ორგანოს, ადგენს პენსიის დანიშვნის, გაცემის, შენერების, განახლებისა და შეწყვეტის წესსა და პირობებს, არეგულირებს პენსიის მიღებასთან დაკავშირებულ სხვა ურთიერთობებს.

2. ეს კანონი ვრცელდება:

- ა) საქართველოს ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეებზე;
- ბ) პენსიის დანიშვნაზე განცხადების შეტანის მომენტისათვის ბოლო 10 წლის მანძილზე საქართველოს ტერიტორიაზე კანონიერ საფუძველზე მუდმივად მცხოვრებ უცხო ქვეყნის მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებზე.

3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებულ პირებს აქვთ საქართველოს მოქალაქეების თანაბარი უფლებანი, თუ საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

*მუხლი 2. კანონმდებლობა პენსიის შესახებ*

კანონმდებლობა პენსიის შესახებ შედგება საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების, ამ კანონის, სხვა საკანონმდებლო აქტებისა და მათ საფუძველზე გამოცემული ნორმატიული აქტებისაგან.

*მუხლი 3. კანონის ძირითადი პრინციპები*

ამ კანონის ძირითადი პრინციპებია:

- ა) ადამიანის უფლებების დაცვა;
- ბ) კანონის წინაშე თანახმობა;
- გ) საყოველთაობა;
- დ) მუდმივობა;
- ე) თაობათა შორის სოლიდარობა;
- ვ) პენსიის მიღების სახელმწიფო გარანტია.

*მუხლი 4. ტერმინთა განმარტებები*

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

- ა) განცხადება – პენსიის დანიშვნაზე უფლებამოსილი პირის მიერ ამ კანონით დადგენილი წესით შეტანილი წერილობითი მოთხოვნა.

- ბ) გარდაცვალება – პირის გარდაცვალება, რაც დადასტურებულია კომპეტენტური ორგანოს მიერ ან გარდაცვლილად/უგზო-უკვლოდ დაკარგულად გამოცხადების საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
- გ) ეკონომიკური საქმიანობა – კონტრაქტით, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ საქართველოს კანონით ან „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის შესაბამისად განხორციელებული საქმიანობა, ანაზღაურების მიღების მიზნით.
- დ) მარჩენალდაკარგული – შეიღობი (შეიღობები) და ნაშეიღობები ბაეში (ბაეშეები) 16 წლის ასაკის მიღწევამდე.
- ე) მძიმე მდგომარეობა – პენსიის მიღების უფლების მქონე პირი პენსიის დანიშნულ განცხადების შეტანის მომენტიდან; პენსიონერი – პირი, რომელსაც ამ კანონის შესაბამისად დანიშნული აქვს პენსია;
- ვ) მინისტრი – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი.
- ზ) მუდმივად მცხოვრები პირი – პირი, რომელსაც გააჩნია მუდმივი კანონიერი საცხოვრებელი ადგილი საქართველოში, საქართველოს საზღვრებს გარეთ მისი კანონიერად მუშაობის, სწავლის ან მოგზაურობის მიუხედავად.
- თ) პენსია – ამ კანონით განსაზღვრული პირობებით პირის ყოველთვიური ფულადი უზრუნველყოფა;
- ი) სააგენტო – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში შექმნილი „პენსიისა და კომპენსაციების სახელმწიფო სააგენტო“;
- კ) შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირი – პირი, რომელსაც ასეთი სტატუსი მინიჭებული აქვს „სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

## თავი II. პენსიის დანიშნვა

### მუხლი 5. პენსიის დანიშნვის ძირითადი საფუძვლები

- ამ კანონის შესაბამისად პენსიის დანიშნვის საფუძვლებია:
  - ა) საპენსიო ასაკის - 65 წლის მიღწევა;
  - ბ) შესაძლებლობის შეზღუდვის სტატუსის დადგენა;
  - გ) მარჩენალის გარდაცვალება.

### მუხლი 6. პენსიის მიღების უფლება

1. პენსიის მიღების უფლების წარმოშობის საფუძველს წარმოადგენს ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე საფუძვლის არსებობა.
2. პენსიის მიღების უფლება არ წარმოიშობა პირის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში.
3. პენსიონერს პენსიის მიღების უფლება უკლებია მის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში.
4. პენსიის მიღებაზე უფლების მქონე პირს პენსიის დასანიშნად მიმართვა შეუძლია აღნიშნული უფლების წარმოშობიდან ნებისმიერ დროს.
5. ორი ან მეტი საფუძველით პენსიის მიღების უფლების წარმოშობის შემთხვევაში პირს პენსია ენიშნება მხოლოდ ერთი საფუძველით, მისივე არჩევით.
6. „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სახელმწიფო კომპენსაციის/სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის მიღება გამოიცხადეს პენსიის დანიშნვის უფლებას.
7. თუ პირს ერთდროულად წარმოეშვა ამ კანონითა და „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული უფლება, მას აქვს მხოლოდ ერთ-ერთი კანონით მინიჭებული სარგებლის მიღების უფლება, მისივე არჩევით.

### თავი III. პენსიის ოდენობა

#### მუხლი 7. პენსიის ოდენობა

პენსიის ოდენობა შეადგენს თვეში 28 ლარს.

#### მუხლი 8. შესაძლებლობის შეზღუდვის გამო პენსიის გაანგარიშება

1. მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირები ენიშნებათ პენსია 35 ლარის ოდენობით. ასეთივე პენსია ენიშნებათ შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვებს, რომლებიც საჭიროებენ სხვა პირის მუდმივ დახმარებას.

2. მნიშვნელოვნად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირებს ენიშნებათ პენსია 28 ლარის ოდენობით.

#### მუხლი 9. მარჩენალის გარდაცვალების გამო პენსიის გაანგარიშება

მარჩენალის გარდაცვალების საფუძველით პენსია ენიშნებათ ყოველ მარჩენალდაკარგულს პერსონალურად:

ა) ერთ-ერთი შვილის გარდაცვალების შემთხვევაში თითოეულს 28 ლარის ოდენობით ოდენობით, მაგრამ არაუმეტეს 84 ლარისა, მარჩენალდაკარგულების საერთო რაოდენობის მიუხედავად;

ბ) უდემამო ბავშვს 35 ლარის ოდენობით, მაგრამ არაუმეტეს 105 ლარისა, მარჩენალდაკარგულების საერთო რაოდენობის მიუხედავად.

### თავი IV. პენსიის ადმინისტრირება

#### მუხლი 10. ადმინისტრირების ორგანო

1. პენსიის დანიშნვა, მისი გაცემის ორგანიზაცია, შეჩერება, განახლება, გადაანგარიშება და შეწყვეტა წარმოადგენს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სისტემაში შემავალი „პენსიისა და კომპენსაციების სახელმწიფო სააგენტოს“ კომპეტენციას.

2. სააგენტოს უფლებამოსილება, სტრუქტურა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს სააგენტოს სახელმწიფო კონტროლის განსახორციელებელი ორგანო – საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

3. სააგენტოს ხელმძღვანელს თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს მინისტრი.

#### მუხლი 11. სააგენტოს უფლება-მოვალეობები

1. ამ კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების განსახორციელებლად სააგენტოს უფლება-მოვალეობებია:

ა) პენსიის დანიშნვა, გადაანგარიშება, შეჩერება, შეწყვეტა და განახლება, აგრეთვე პენსიის გაცემის ორგანიზაცია;

ბ) პენსიონერთა აღრიცხვა;

გ) მონიტორინგი და სახელმწიფო ზედამხედველობა, აგრეთვე საქენსიო სფეროში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა გამოვლენა და მათზე რეაგირება კანონით დადგენილ შემთხვევებში და წესით;

დ) სტატისტიკის წარმოება, ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება და ინფორმაციის გავრცელება.

ე) შესაბამისი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციებისაგან პენსიის დანიშნვის, შეჩერების-განახლებისა და შეწყვეტის საკითხის გადაწყვეტისათვის საჭირო ინფორმაციის გამოთხოვა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ე) კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა უფლება-მოვალეობები.  
2. სააგენტოს მიერ გამოტანილი გადაწყვეტილებები შეიძლება გასანივრდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

## თავი V. პენსიის დანთხმვა

### *მუხლი 12. პენსიონერის უფლება-მოვალეობები*

1. პენსიონერს უფლება აქვს:
  - ა) მიიღოს პენსია ამ კანონით დადგენილი წესითა და ოდენობით;
  - ბ) დამატებით მიიღოს სოციალური დახმარებები საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;
  - გ) საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა უფლებები.
2. პენსიონერი ვალდებულია:
  - ა) აცნობოს სააგენტოს იმ გარემოების დადგომის შესახებ, რომელსაც თან სდევს პენსიის გაცემის შეწყვეტა ამ გარემოების წარმოშობიდან არა უგვიანეს 15 დღისა.
  - ბ) შეასრულოს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა მოვალეობები.

### *მუხლი 13. პენსიის დასანიშნად მიმართვა*

1. განცხადება პენსიის დანიშვნის თაობაზე ყველა საჭირო დოკუმენტთან ერთად, წარედგინება სააგენტოს.
2. განცხადება შეიტანება მაძიებლის რეგისტრაციის ადგილის მიხედვით. ამ წესიდან გამონაკლისი განისაზღვრება მინისტრის ბრძანებით.
3. პენსიის დანიშნისათვის აუცილებელი დოკუმენტების ნუსხა, საპენსიო დოკუმენტაციის წარმოების, აგრეთვე პენსიის დანიშვნის წესი და პირობები განისაზღვრება მინისტრის ნორმატიული აქტით.

### *მუხლი 14. გადაწყვეტილება პენსიის დანიშვნის თაობაზე*

1. პენსიის დანიშვნის თაობაზე განცხადებას სააგენტო განიხილავს, განცხადებისა და ყველა საჭირო დოკუმენტის წარდგენიდან არაუგვიანეს 10 დღის ვადაში.
2. სააგენტოს მიერ პენსიის დანიშვნის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში პენსია ინიშნება განცხადების წარდგენის დღიდან, გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა.
3. მარჩენალის გარდაცვალების გამო პენსია ინიშნება მარჩენალის გარდაცვალების დღიდან, თუ განცხადება სააგენტოს წარედგინება ამ საფუძვლის წარმოშობიდან სამი თვის ვადაში. ამ ვადის გასვლის შემთხვევაში პენსია ინიშნება განცხადების წარდგენის დღიდან.

## თავი VI. პენსიის ბაცემა

### *მუხლი 15. პენსიის გაცემის წესი*

1. პენსიის გაცემა წარმოებს საქართველოს ტერიტორიაზე.
2. პენსიის გაცემა შესაძლებელია ნებისმიერ ადგილას პენსიონერის სურვილის მიხედვით.
3. მიმდინარე თვის პენსიის გაცემა, მისი ადგილზე მიტანის ჩათვლით, წარმოებს არაუგვიანეს მომდევნო თვის დასასრულისა.
4. პენსიის გაცემის ორგანიზაცია ხორციელდება მინისტრის ნორმატიული აქტით დადგენილი წესითა და პირობებით.

### **მუხლი 16. პენსიის გაცემის შეწყვეტა საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ მიმავალ პირებზე**

1. პენსიის მიღების უფლება წყდება პენსიონერის მიერ საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ მუდმივ საცხოვრებლად გასვლის შემთხვევაში.
2. პენსიონერის მიერ საქართველოს ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ დროებით გასვლის შემთხვევაში, მას ენახება არაუმეტეს 3 თვის პენსია, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პენსიონერს უწყდება პენსიის მიღება ხელახალი განცხადების შეტანამდე.

### **მუხლი 17. პენსიის გაცემის შეჩერება და განახლება**

1. პენსიის გაცემა შეჩერდება შემდეგ შემთხვევებში:
  - ა) საქართველოს მოქალაქის მიერ ზედიზედ 3 თვის განმავლობაში პენსიის მიუღებლობისას;
  - ბ) შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირის სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროში დადგენილ ვადაში გადამოწმებაზე საპატიო მიზეზით (საავადმყოფოში, სანატორიუმში ან სხვა სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებაში ყოფნის გამო) გამოუცხადებლობისას. შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის განმეორებითი დადგენის შემთხვევაში პენსიის გაცემა განახლდება ასეთი სტატუსის დადგენის დღიდან და მიეცემა ამ დაწესებულებაში ყოფნის პერიოდისთვისაც. ამასთან, თუ ხელახალი შემოწმების დროს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირს დაუდგინდა შესაძლებლობის შეზღუდვის სხვა სტატუსი, მაშინ პენსია წარსული დროისათვის გაიცემა შესაძლებლობის შეზღუდვის წინა სტატუსის მიხედვით. სხვა საპატიო მიზეზები განისაზღვრება მინისტრის ნორმატიული აქტით;
  - გ) წინასწარი პატიმრობის პერიოდში.
2. პენსიის გაცემის შეჩერების ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პენსიის გაცემა განახლდება პენსიონერის მიერ სააგენტოში პენსიის განახლების თაობაზე განცხადების შეტანიდან მომდევნო თვეს და ანაზღაურდება მის მიერ მიუღებელი პენსია წარსული დროისათვის, მაგრამ არა უმეტეს ერთი წლისა პენსიის შეჩერების დღიდან. აღნიშნული პირობებით ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პენსიის გაცემა განახლდება სასამართლოს გაგამართლებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის შემთხვევაში.

### **მუხლის 18. პენსიის გაცემის შეწყვეტა და განახლება**

1. პენსიის გაცემა წყდება:
  - ა) პენსიონერის გარდაცვალების შემთხვევაში – აღნიშნული საფუძვლის წარმოშობის მომდევნო თვის პირველი რიცხვიდან;
  - ბ) ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში – ამ საქმიანობის დაწყების დღიდან;
  - გ) ამ კანონის მე-8 მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლით პენსიის მიღების უფლების მქონე პირის მიერ შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის დაკარგვის შემთხვევაში;
  - დ) ამ კანონის მე-9 მუხლის შესაბამისად მარჩენად დაკარგული პირ(ებ)ის 16 წლის ასაკის მიღწევისას – მომდევნო თვის პირველი რიცხვიდან;
  - ე) შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირის სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროში დადგენილ ვადაში გადამოწმებაზე გამოუცხადებლობისას, თუ არ არსებობს პენსიის გაცემის შეჩერების ამ კანონის მე-17 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გარემოება – მომდევნო თვის პირველი რიცხვიდან;
  - ვ) სასამართლოს გამამტკუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან, რომლითაც პირს შეუფარდა თავისუფლების აღკვეთა;

- ზ) უცხო ქვეყნის მოქალაქისა და მოქალაქეობის არმქონე პირის საქართველოდან გაძევების შემთხვევაში;
  - თ) პენსიონერის საქართველოს ტერიტორიიდან მუდმივ საცხოვრებლად გასვლის შემთხვევაში;
  - ყ) საქართველოს მოქალაქეობიდან გასვლისას ან საქართველოს მოქალაქეობის დაკარგვისას;
  - ღ) პირადი განცხადებით;
  - შ) სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე ყოფნისას;
  - ჩ) სხვა საფუძველით, თუ ის გამომდინარეობს ამ კანონიდან.
2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული საფუძველებით შეწყვეტილი პენსიის გაცემა განახლდება:
- ა) პირის გარდაცვლილად ან უზო-უკლოდ დაკარგულად აღიარების შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმებისას;
  - ბ) ეკონომიკური საქმიანობის შეწყვეტისას;
  - გ) პენსიის გაცემის შეწყვეტის ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროს მიერ შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის ხელახალი დადგენის შემდეგ;
  - დ) კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე პენსიის გაცემის შეწყვეტისას სასჯელის აღსრულების დაწყებულებიდან გათავისუფლების შემდეგ;
  - ე) საქართველოს ტერიტორიიდან მუდმივ საცხოვრებლად გასული ყოფილი პენსიონერის საქართველოში მუდმივ საცხოვრებლად დაბრუნებისას;
  - ვ) სხვა საფუძველით, თუ ის გამომდინარეობს ამ კანონიდან.
3. ამ მუხლის შესაბამისად, შეწყვეტილი პენსიის განახლებისათვის აუცილებელია წერილობითი განცხადებისა და საჭირო დოკუმენტების წარდგენა სააგენტოში.

**მუხლი 19. პენსიის მიუღებელი ნაწილის ანაზღაურება გარდაცვალების შემთხვევაში**

1. პენსია, რომელიც პირს ეკუთვნოდა და მისი გარდაცვალების დროისათვის არ იქნა მიღებული, მიეცემათ მის მემკვიდრეებს, თუ აღნიშნული პენსიის მიუღებელი თანხისთვის მიმართვა მოხდა პირის გარდაცვალების დღიდან არა უგვიანეს ერთი წლის განმავლობაში.
2. პენსიის აღნიშნული თანხის მიღების თაობაზე რამდენიმე მემკვიდრის მიერ მიმართვისას, კუთვნილი პენსიის თანხები მათ შორის განაწილდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

**თავი VII. პენსიის დაკავება**

**მუხლი 20. პენსიიდან დაკავება**

1. პენსიიდან თანხის დაკავება შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ სააგენტოს ან სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე.
2. სააგენტოს გადაწყვეტილებით შეიძლება დაკავებულ იქნეს დანიშნული პენსიის არაუმეტეს 25%.
3. სასამართლოს გადაწყვეტილებით შეიძლება დაკავებულ იქნეს დანიშნული პენსიის არა უმეტეს 50%.

**თავი VIII. პენსიის დაფინანსება**

**მუხლი 21. პენსიის დაფინანსების წყარო**

პენსიის დაფინანსების წყაროა სახელმწიფო ბიუჯეტი.

**თავი IX. პასუხისმგებლობა ამ კანონის მოთხოვნათა დარღვევისათვის**

**მუხლი 22. პასუხისმგებლობა ამ კანონის მოთხოვნათა დარღვევისათვის**

პასუხისმგებლობა ამ კანონის მოთხოვნათა დარღვევისათვის განისაზღვრება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

**თავი X. ბარდამაშალი ღებულეზეზი**

**მუხლი 23. ამ კანონის ამოქმედებამდე მოპოვებული უფლებების შენარჩუნება**

1. ამ კანონის ამოქმედებამდე გაცემული პენსიები, რომლებიც დანიშნულია ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლებითა და ამ მუხლის მეორე პუნქტით გათვალისწინებული ნორმატიული აქტებით ამ კანონის ძალაში შესვლის დღიდან განიხილება, როგორც პენსიები დანიშნული და გაცემული ამ კანონის თანახმად და მათი გაცემა გაგრძელდება მხოლოდ ამ კანონის მიხედვით.

2. ქვემოთ ჩამოთვლილი საკანონმდებლო აქტებით განისაზღვრება ამავე აქტების რეგულირების ქვეშ მოქცეული პენსიის მიმღებ პირთა წრე და პენსიის მიღების უფლების წარმოშობის საფუძვლები, რომელთა პენსიის ოდენობა შეადგენს:

ა) საქ. თბილისში 1989 წლის 9 აპრილს საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნით გამართული მშვიდობიანი აქციის დარბევის შედეგად დაზარალებულთა აღიარებისა და მათი სოციალური დაცვის გარანტიების შესახებ" საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ პირთათვის – 35 ლარს, ხოლო „გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ პირთათვის – 35 ლარს საპენსიო ასაკის მიღწევიდან;

ბ) „მერნობილის ატომურ ელექტროსადგურზე და სხვა სამხედრო ან სამოქალაქო დანიშნულების ბირთვულ ობიექტებზე ავარიული სიტუაციების შედეგების ლიკვიდაციის მონაწილეებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალური დაცვის შესახებ" საქართველოს კანონის:

ბ.ა) მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ პირთათვის – 45 ლარს;

ბ.ბ) მე-6 მუხლით გათვალისწინებულ პირთათვის – 40 ლარს.

გ) „საქართველოს მოქალაქეთა პოლიტიკური რეპრესიების მსხვერპლად აღიარებისა და რეპრესირებულთა სოციალური დაცვის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად, პოლიტიკური რეპრესიის მსხვერპლად აღიარებულ პირთათვის და მათ შრომისუნარო შეილთათვის (ნაშვილებთათვის) – პენსიის 45 ლარს;

დ) „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ" და „სამხედრო, შინაგან საქმეთა ორგანოების და სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა სოციალური უზრუნველყოფის შესახებ" საქართველოს კანონებით:

დ.ა) ომის ინვალიდებისათვის I და II ჯგუფის ინვალიდებისათვის – 84 ლარს, ხოლო III ჯგუფის ინვალიდებსა და 70 წელს გადაცილებული II მსოფლიო ომის მონაწილეთათვის – 70 ლარს;

დ.ბ) ომის მონაწილეებისათვის – 60 ლარს;

დ.გ) ომის მონაწილეებთან გათანაბრებულთათვის – 45 ლარს.

ე) „საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ტრილოზების შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახების სოციალური დაცვის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით განსაზღვრული პირებისათვის ინდივიდუალურად – 45 ლარს

**მუხლი 24. იმ პენსიონერთა უფლებები, რომლებსაც ხურთ ძველ საპენსიო სისტემაში დარჩენა**

1. „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ პენსიონერებს უფლება აქვთ წერილობით განაცხადონ უარი ახალ საპენსიო სისტემაში შესვლასთან დაკავშირებით, რაც გულისხმობს ამ პირებისათვის უკვე დანიშნული პენსიის ოდენობის სამიხდელეში შენარჩუნებას. ასეთ შემთხვევაში, აღნიშნული პირები კარგავენ დანიშნული პენსიების შემდგომში მომატების უფლებას.
2. განცხადება ახალ საპენსიო სისტემაში უარის თქმის შესახებ, დაინტერესებულმა პირმა უნდა წარუდგინოს სააგენტოს ამ კანონის ამოქმედების დღიდან არაუგვიანეს სამი თვის ვადაში.
3. „ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ პენსიონერებს ამ კანონის ამოქმედებამდე დანიშნული პენსიის ოდენობები შეუნარჩუნდებათ ამ კანონის ამოქმედებიდან 3 თვის ვადაში განცხადების წარდგენის მიუხედავად. აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ მათი პენსიის ოდენობები გაანგარიშდება მხოლოდ ამ კანონის შესაბამისად.

**მუხლი 25. პენსიონერთა უფლებები, რომლებიც არ არიან გათვალისწინებული ამ კანონით**

ამ კანონის ამოქმედებამდე ზომიერად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პენსიონერებს უგრძელდებათ დანიშნული პენსიის მიღება 28 ლარის ოდენობით სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის ბიუროში შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის დადგენილ ვადაში გადამოწმებამდე, ხოლო მარჩენალის გარდაცვალების გამო პენსიის მიღებ პირებს უგრძელდებათ დანიშნული პენსიის მიღება პენსიის გაცემის შეწყვეტის საფუძვლების წარმოშობამდე, რომლებიც გამომდინარეობენ ძველი საპენსიო კანონმდებლობიდან.

**მუხლი 26. პენსიისა და კომპენსაციების სახელმწიფო სააგენტოს ფუნქციების დაკისრება საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდისათვის**

1. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი „საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდი“ რეორგანიზებულ იქნეს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირად „პენსიისა და კომპენსაციების სახელმწიფო სააგენტოდ“.
2. საქართველოს პრეზიდენტმა და მთავრობამ 2006 წლის 1 მაისამდე უზრუნველყონ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის „საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის“ რეორგანიზაციასთან დაკავშირებული შესაბამისი ღონისძიებების გატარება. აღნიშნული ღონისძიებების განხორციელებამდე საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს „საქართველოს დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდს“ დაეკისროს „პენსიისა და კომპენსაციების სახელმწიფო სააგენტოს“ ამ კანონით განსაზღვრული ფუნქციების განხორციელება.

**მუხლი 27. პენსიის დანიშნისა და გაცემის გარდამავალი რეგულირება**

1. საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებებისა და დამატებების განხორციელებამდე ამ კანონით გათვალისწინებული პენსიის დანიშნვა-გაცემასთან დაკავშირებული საკითხებისა და ამ კანონის იმპლიმენტაციასთან დაკავშირებული ურთიერთობების დროებითი რეგულირება ხდება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.
2. თუ პენსიის დანიშნისა და გაცემის წესი რეგულირდება სხვა საკანონმდებლო აქტებით, პენსია ინიშნება მხოლოდ ამ კანონით დადგენილ პირობათა დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

**მუხლი 28. ამ კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით გამოსაცემი ნორმატიული აქტები**

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრმა ამ კანონის ამოქმედებიდან სამი თვის ვადაში შეიმუშაოს და დაამტკიცოს პენსიის დანიშნვისა და განახლებისათვის აუცილებელი დოკუმენტების ნუსხა და საპენსიო დოკუმენტაციის წარმოებისა და პენსიის გაცემის წესი.

**თავი XI. დანართი დებულებები**

**მუხლი 29. ამ კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით გასატარებელი ღონისძიებები**

1. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

- ა) საქართველოს კანონი „საველდებულო სოციალური დაზღვევის სფეროში ინდივიდუალური (პერსონიფიცირებული) აღრიცხვისა და ინდივიდუალური ანგარიშების შემოღების შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, №21, 15.07.2003);
- ბ) საქართველოს კანონი „საველდებულო სადაზღვევო პენსიების შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, №21, 15.07.2003, მუხ. 144);
- გ) „საველდებულო სოციალური დაზღვევის შესახებ“ (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, №21, 15.07.2003, მუხ. 142).

2. შრომითი მოვალეობის შესრულებისას მუშაკის ჯანმრთელობისათვის ვნების მიყენების შედეგად ზიანის ანაზღაურებასთან დაკავშირებული ურთიერთობები (ე.წ. რეგრესული პენსიები) რეგულირდება ცალკე კანონმდებლობით.

**მუხლი 30. კანონის ამოქმედება**

ეს კანონი ძალაშია 2005 წლის 1 ნოემბრიდან.

საქართველოს პრეზიდენტი

მიხეილ სააკაშვილი